

รายวิชาประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๑๕๑๐๒

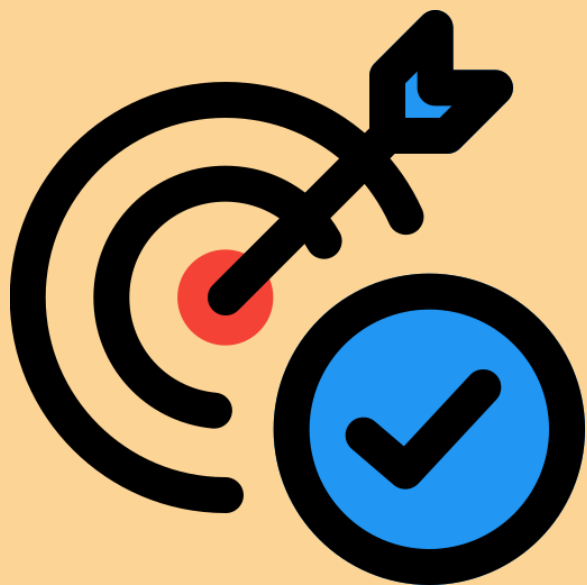
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ลักษณะเศรษฐกิจสมัยอยุธยา

ครูผู้สอน ครูภากร อุปการแก้ว
ครูอาทิตย์ ศรีรุ่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

เราจะเรียนเรื่อง :

ลักษณะเศรษฐกิจสมัยอยุธยา

เพื่อ : อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริม

ความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ

สมัยอยุธยาได้

ลักษณะเศรษฐกิจสมัยอยุธยา
“ภูมิรัฐศาสตร์กรุงศรีอยุธยา”

กิจกรรม “อะไรเอ๋ยอยุธยา”

อะไรเอ่ยอยุธยา???

๑

อะไรเอ่ย ล่องลอยนาวา ในเจ้าพระยา
ขนส่งสินค้า มาจากแดนไกล

เรือสำเภา

มัจฉา

เกวียน

เรือดำน้ำ

อะไรเอ่ยอยุธยา

๒

อะไรเอ่ย อาภรณ์ล้ำค่า ทอมาหลากสี
ถูกใจสตรี มีราคาแพง

ปิ่นปักผม

ลูกปัด

แหวนเพชร

ผ้าไหม

อะไรเอ่ยอยุธยา

๓

อะไรเอ่ย โลหะสูงค่า แลกเปลี่ยนสินค้า
ประทับตรา มากมาย

ดาบ

พดด้วง

ลูกปัด

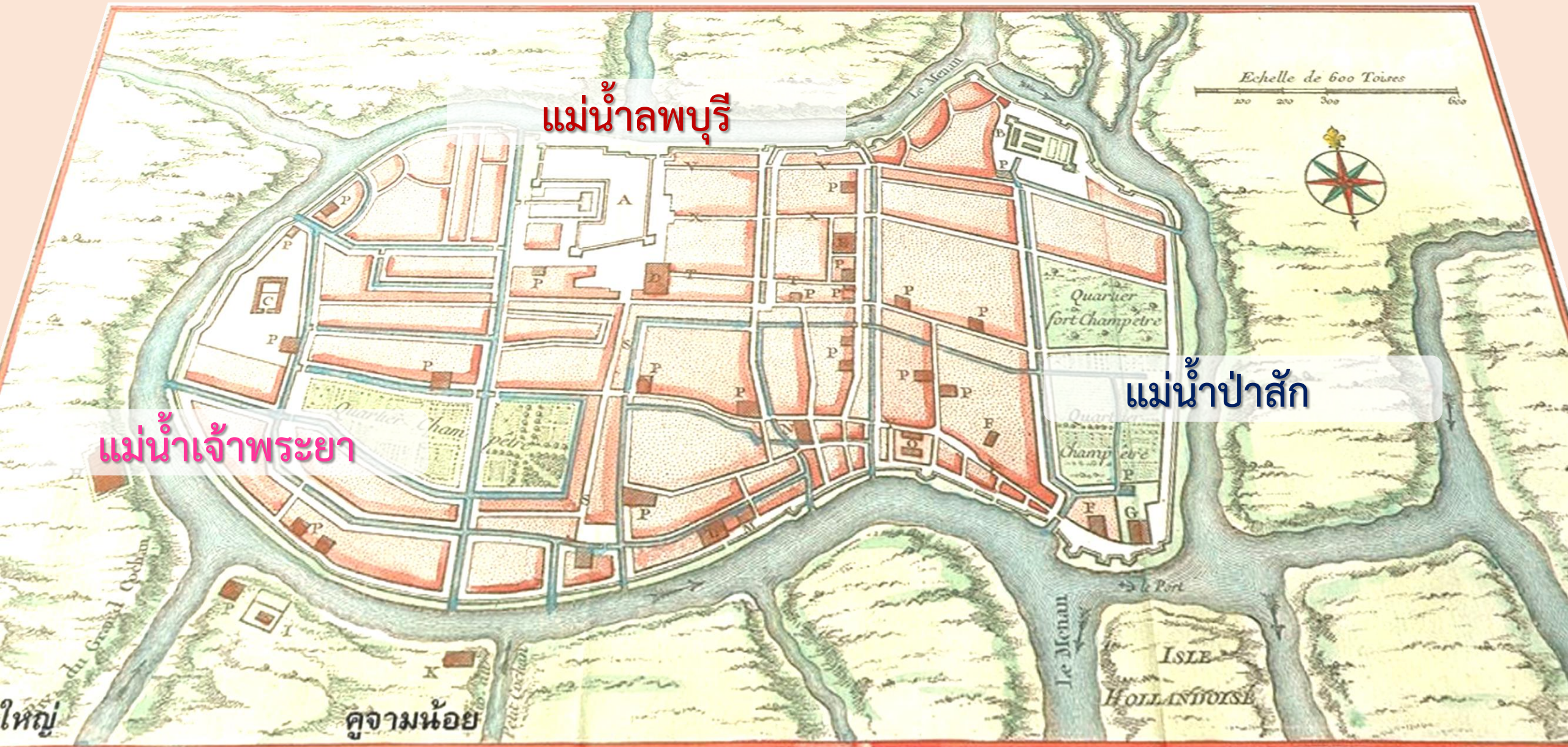
ธนบัตร

เฟอร์เนา เมนเดส ปินโต (Femao Mendez Pinto)

“...เมืองหลวงของราชอาณาจักรคือเมืองแห่งโอเดีย (Odia คืออยุธยา) ราชอาณาจักรนี้ร่ำรวยมาก และมีการค้าจำนวนมาก ไม่มีเลยสักปีเดียวที่เมืองอื่นๆและเมืองในหมู่เกาะชวา บาห์ลี มาตูรา อัมบอน บอร์เนียว และซูลู จะไม่ส่งสำเภามาไม่ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ ลำ ยังไม่นับเรือเล็กเรือน้อยซึ่งเข้ามาคลาคล่ำในแม่น้ำและท่าเรือทุกแห่ง...”

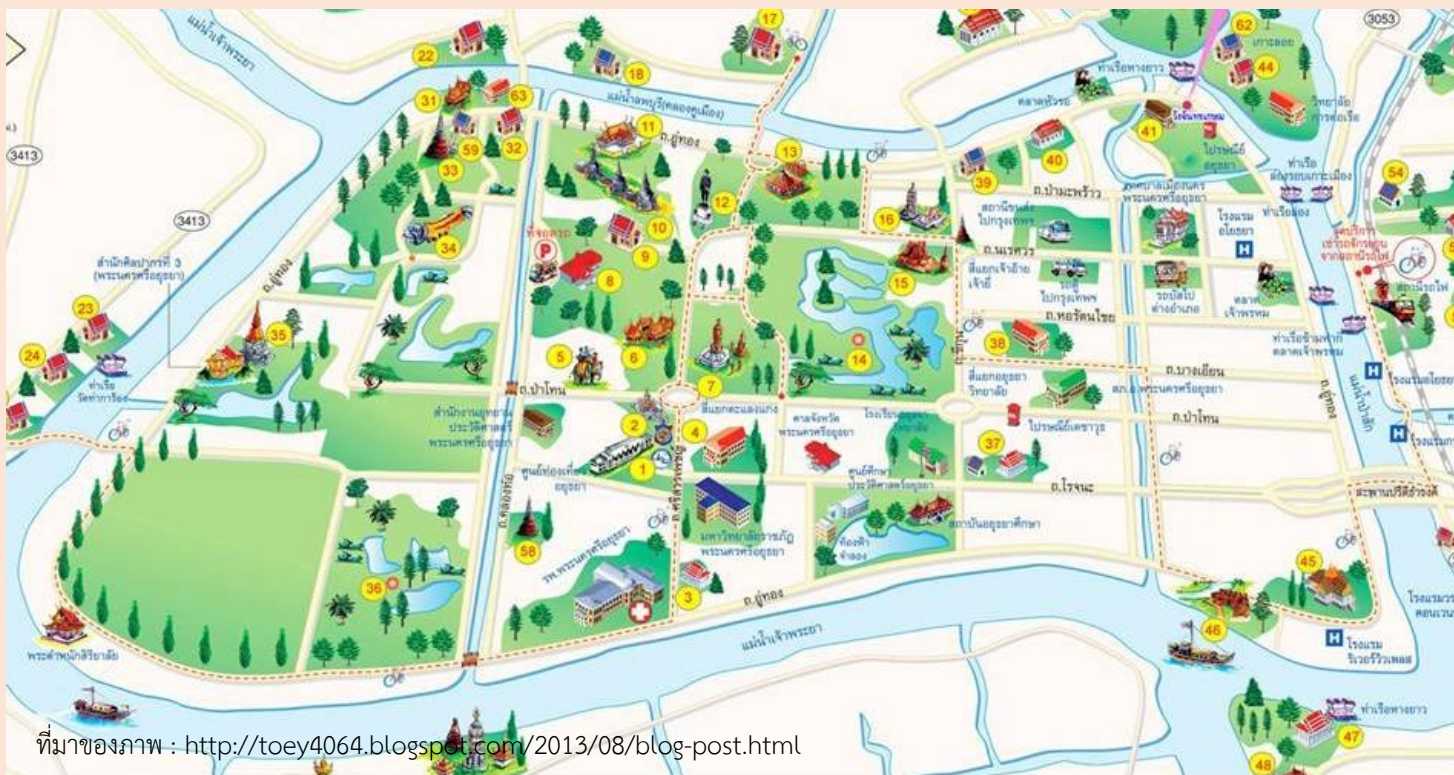
คำถามชวนคิด

จากแผนที่กรุงศรีอยุธยา
จะมีการประกอบอาชีพอะไรบ้าง

อุทยานน้ำล้น สุโขทัยน้ำแล้ง

ที่มาของภาพ : <http://toey4064.blogspot.com/2013/08/blog-post.html>

ที่มาของภาพ : <http://thainationhistory.blogspot.com/p/3-3.html>

อยุธยาเหมือนเกาะ

อยุธยา เมืองศูนย์กลางอำนาจ มีน้ำล้อมรอบเหมือนเกาะลงกาของทศกัณฐ์

“บริเวณนี้ออกด้วยชลธี
ประดุจเกาะอสุรีลงกา”

กลอนเพลงยาวนิราศ กรมพระราชวังบวรมหาสุรสิงหนาท ทรงพระนิพนธ์ความทรงจำพรรณนาลักษณะอยุธยา

ที่มาของภาพ : <https://sites.google.com/site/krujoehirun/prawatisastr-xyuthya>

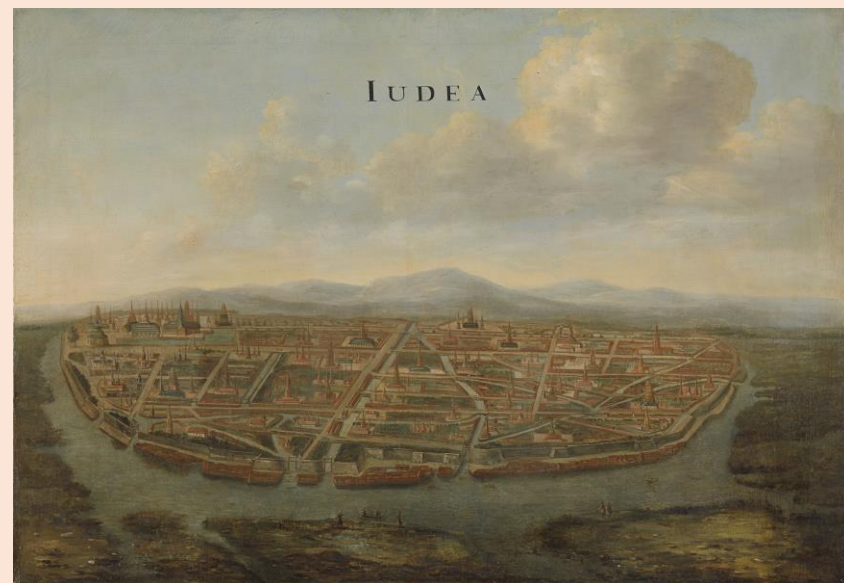

อยุธยาเหมือนเวนิส

ถนนเลียบบคลองในอยุธยาเหมือนเมืองเวนิส ลา ลูแบร์ มีบันทึกว่า

“ถนนส่วนใหญ่มีลำคลองควบขนานเป็นเส้นตรงไปด้วย จึงทำให้เปรียบเมืองสยามได้กับเมืองเวนิส”

อ่าวมะตะมะ

ทะเลจีนใต้

ทะเลอันดามัน

อ่าวไทย

แผนที่ Regnum Siam หรือ “ราชอาณาจักรสยาม”

การค้าในสมัยอยุธยา

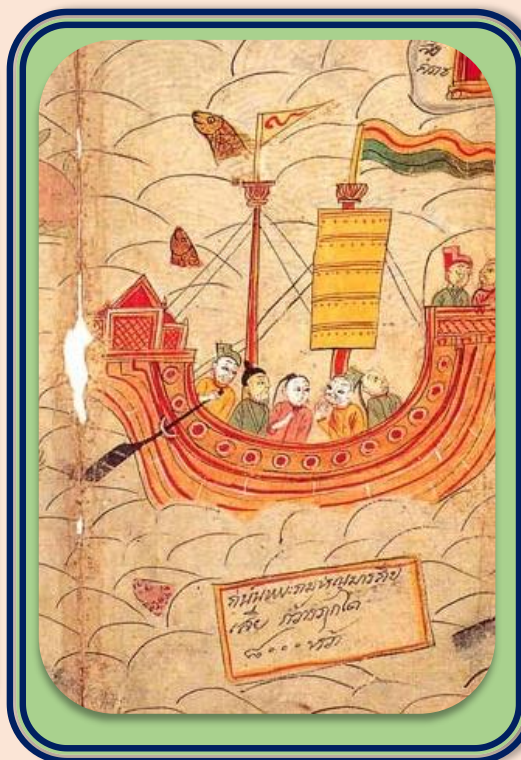
การค้าภายนอก

การค้าภายใน

การค้าภายนอก ฝั่งตะวันออก

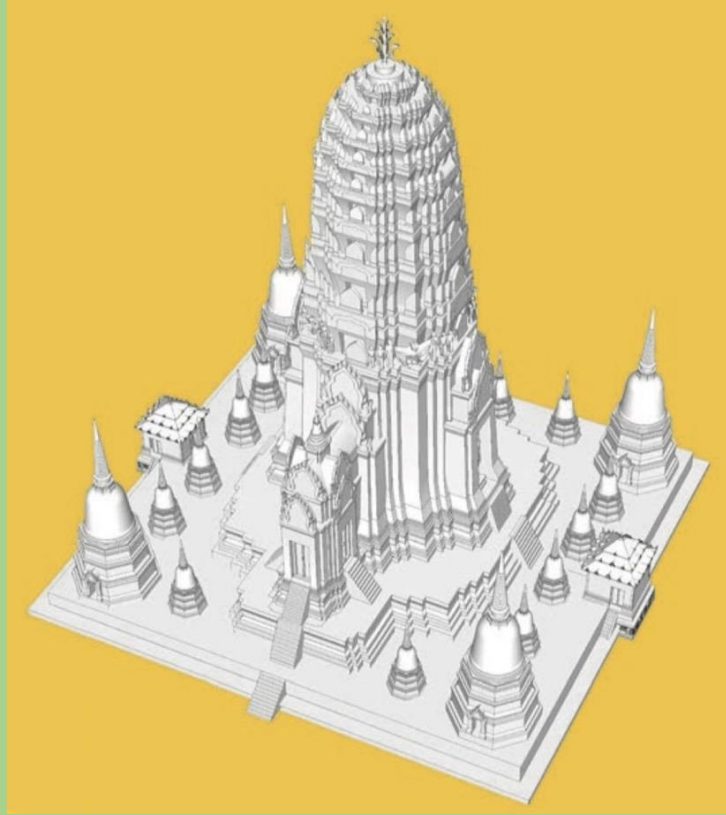
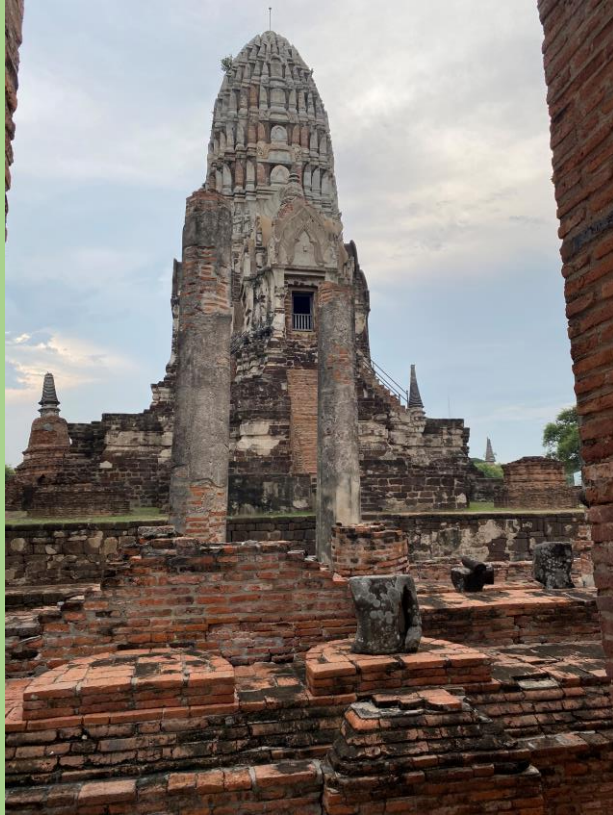

จีน

ญี่ปุ่น

หมู่เกาะในทะเลจีนใต้

กรุพระปรางค์วัดราชบูรณะ เชื่อมโยงความสัมพันธ์โลกตะวันออกและตะวันตก

จูหยวนจาง

ราชวงศ์หมิง ปิดประเทศ

โอกาสของอยุธยาส่งทูตเจริญสัมพันธไมตรี

เรื่องราวขบรณการ (จิ้มก้อง)

จิ้ม (進) แปลว่า ให้ ก้อง (貢) แปลว่า ของกำนัล

ในการทำการค้ากับจีนในสมัยโบราณ พ่อค้ามักจะนำของกำนัลไปให้จีน เพื่อขอความสะดวกในการทำมาค้าขาย แต่จีนมักถือว่า ผู้ที่มา “จิ้มก้อง” เป็นผู้มาสวามิภักดิ์ขอเป็นเมืองขึ้น เมื่อมีของกำนัลมาให้ นอกจากจีน จะให้ความสะดวกในการค้าแล้ว พระเจ้ากรุงจีนยังตอบแทนด้วยของกำนัล อย่างมากมายด้วย

จิ้มก้อง

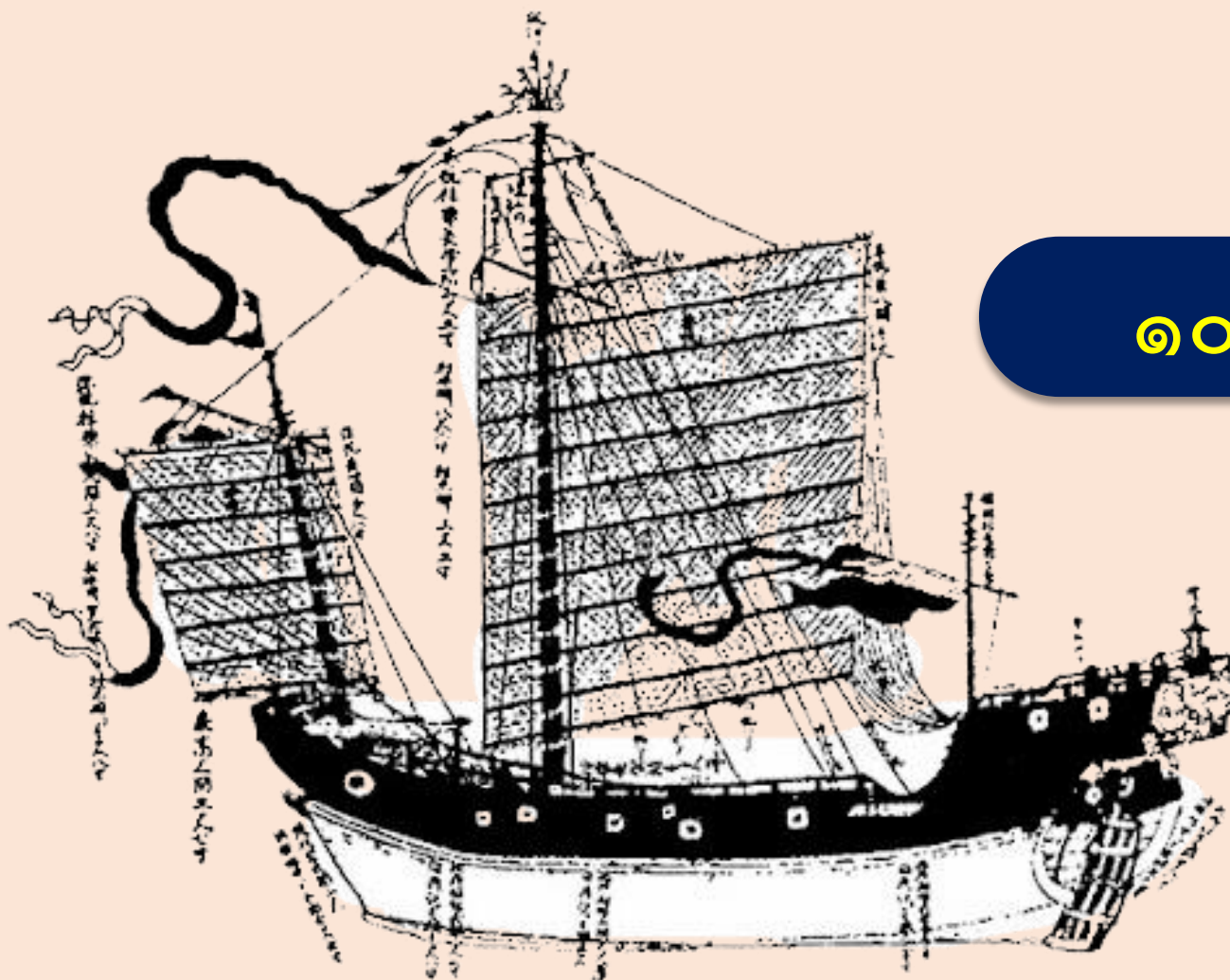

๑๐๐ ปี ก่อนอยุธยาเป็นราชธานี

ละโว้ ๕ ครั้ง

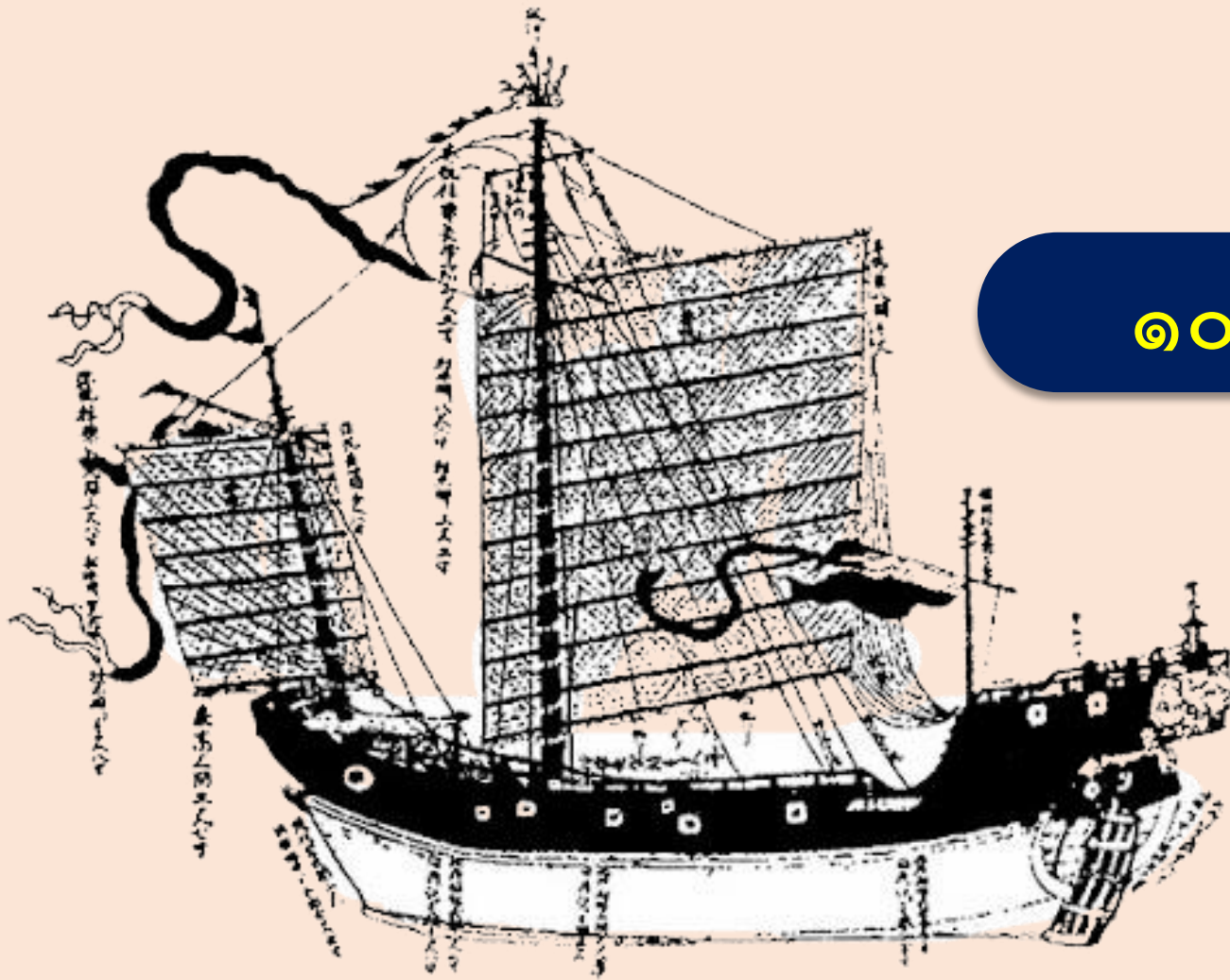
สุโขทัย ๑ ครั้ง

สุพรรณบุรี ๘ ครั้ง

จิ้มก้อง

๑๐๐ ปี หลังอยุธยาเป็นราชธานี

๑๐๐ ปี
๙๔ ครั้ง

การค้าภายนอก ฝั่งตะวันตก

โปรตุเกส

ฮอลันดา

อังกฤษ

ฝรั่งเศส

การค้าภายใน

เศรษฐกิจในสมัยอยุธยาเป็นเศรษฐกิจแบบยังชีพที่ขึ้นอยู่กับเกษตรกรรม

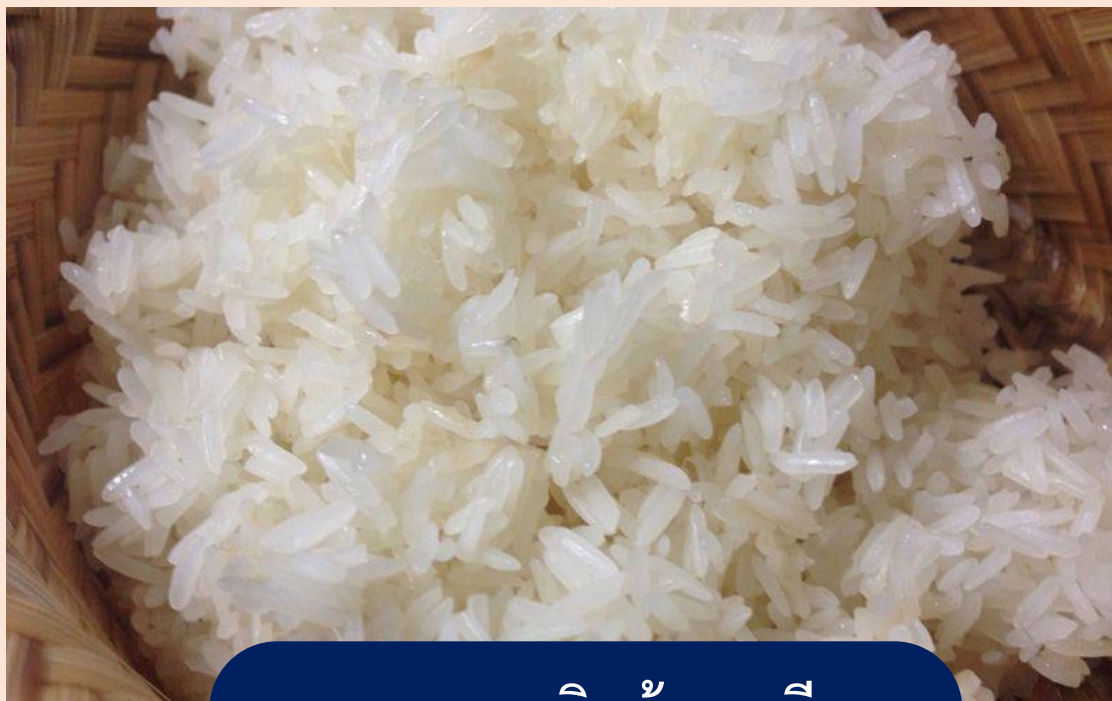

ที่มาของภาพ : https://www.matichon.co.th/prachachuen/prachachuen-scoop/news_807274

พืชที่สำคัญคือ ข้าว
รองลงมาได้แก่ พริกไทย
หมาก มะพร้าว อ้อย ฝ้าย
ไม้ผลและพืชไร่อื่นๆ

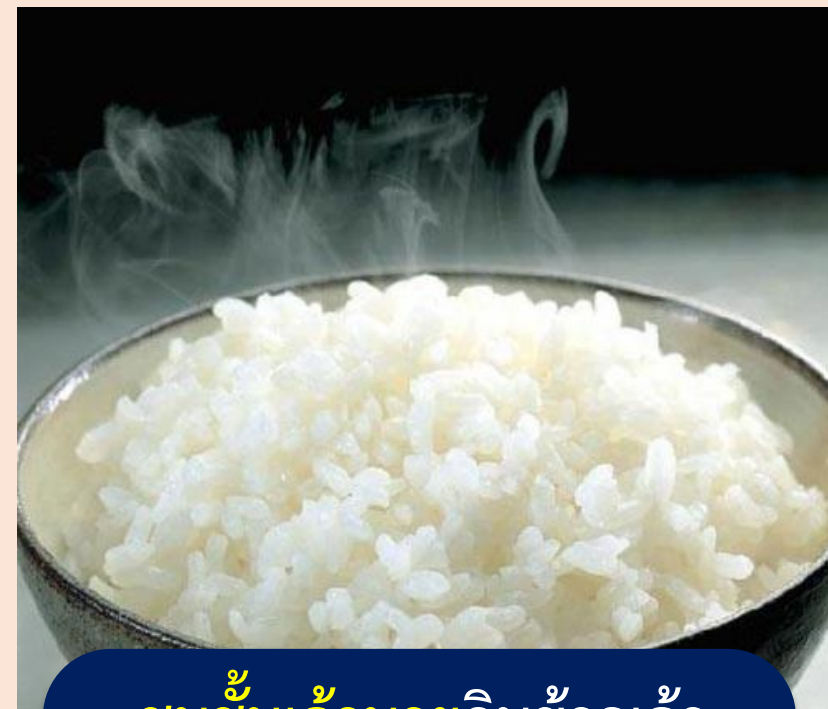

ข้าวของ “ชาวอยุธยา”

คนภาคกลางกินข้าวเหนียว

ที่มาของภาพ : <https://www.naewna.com/local/456830>

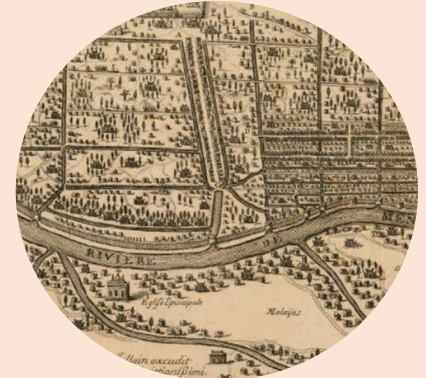
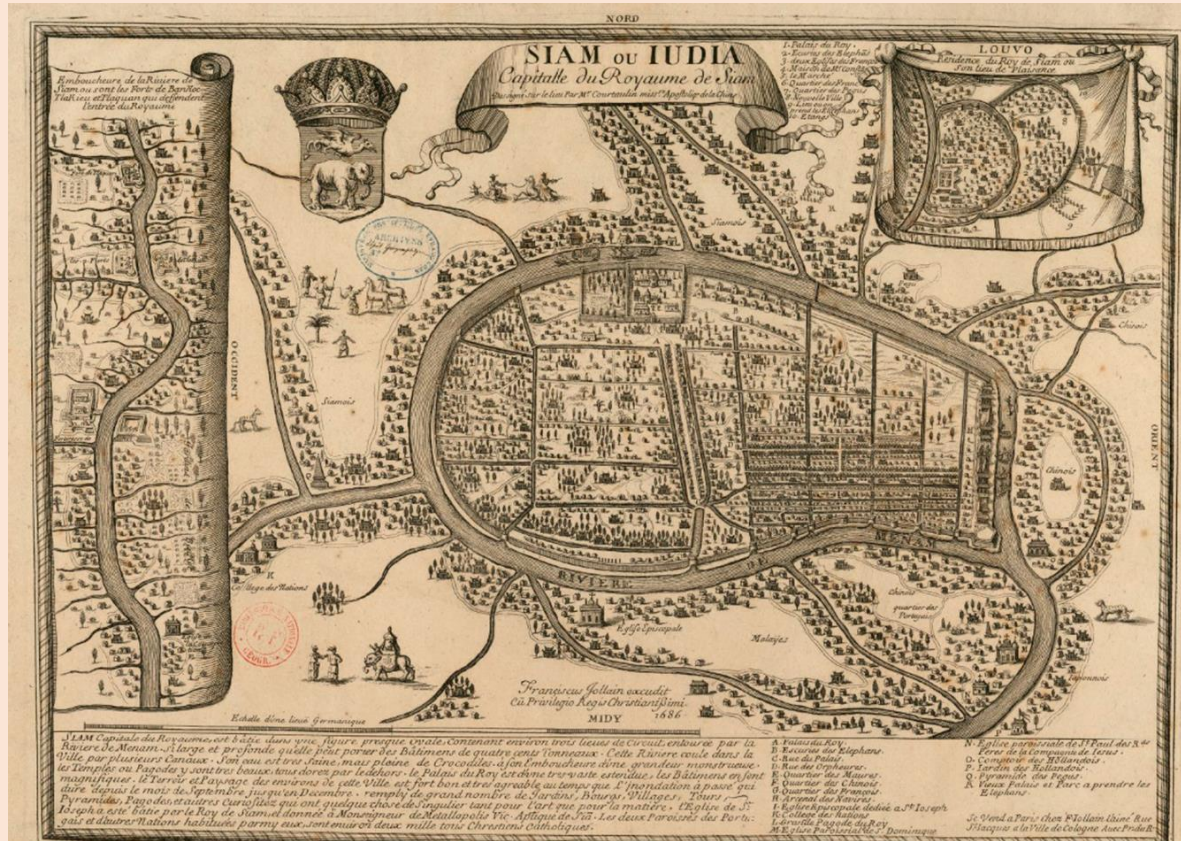
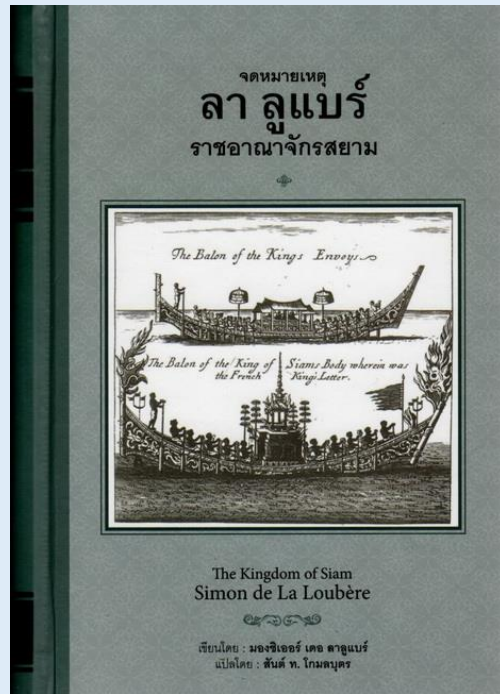

ชนชั้นเจ้านายกินข้าวเจ้า

ที่มาของภาพ : <https://vovworld.vn>

ข้าวของ “ชาวอยุธยา”

พริกไทย เครื่องเทศสินค้าอาหารเปลี่ยนโลก

“พริกไทยเป็นเครื่องเทศที่ได้รับความนิยมมากที่สุด
เป็นเครื่องเทศที่มีคุณค่าทางอาหารน้อยมาก
แต่มีประโยชน์ในการช่วยทำให้กลิ่นและรส
ของอาหารดีขึ้น ตกแต่งอาหารให้น่ารับประทาน
และเป็นยารักษาโรค โดยเฉพาะอาการหวัด”

พริกไทย made in ayutthaya

พริกไทยเป็นสินค้าส่งออกของอยุธยาที่กล่าวถึง
ในเอกสารชาวต่างชาติเป็นอันมาก พริกไทย
ถือเป็นสินค้าผูกขาดโดยพระคลังสินค้า
เพื่อเตรียมส่งออกขายให้แก่ชาวต่างชาติ

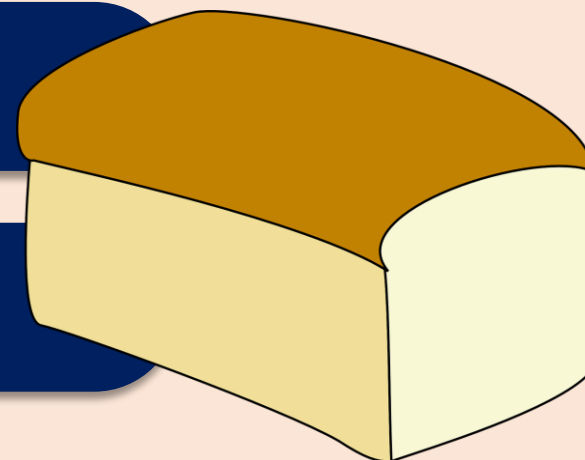
ขนมปัง : อาหาร “อินเตอร์” สมัยอยุธยา

“ขนมปัง” เป็นอาหารฝรั่งที่อาจเข้ามาในสังคมไทยตั้งแต่สมัยอยุธยา

ชาวฝรั่งเศส : แปง = เลอแปง

ชาวโปรตุเกส : เปา

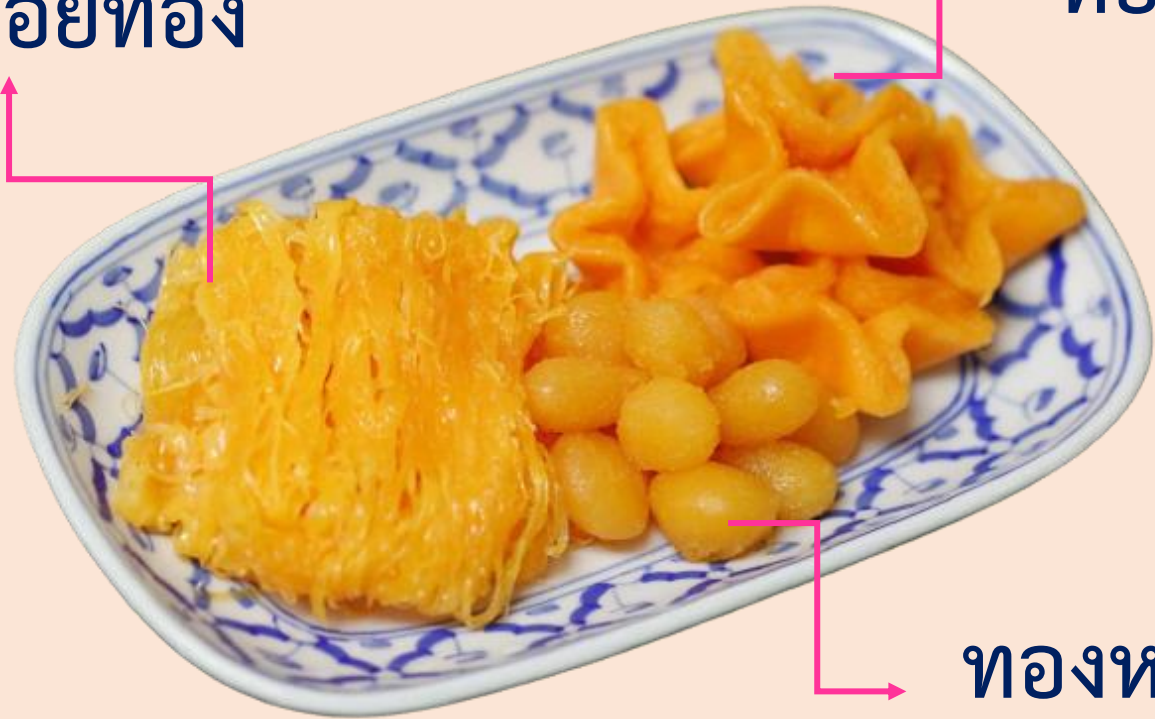
ท้าวทองกีบม้า ผู้แปลงขนมฝรั่งเป็นไทย

มารี กีมาร์

ฝอยทอง

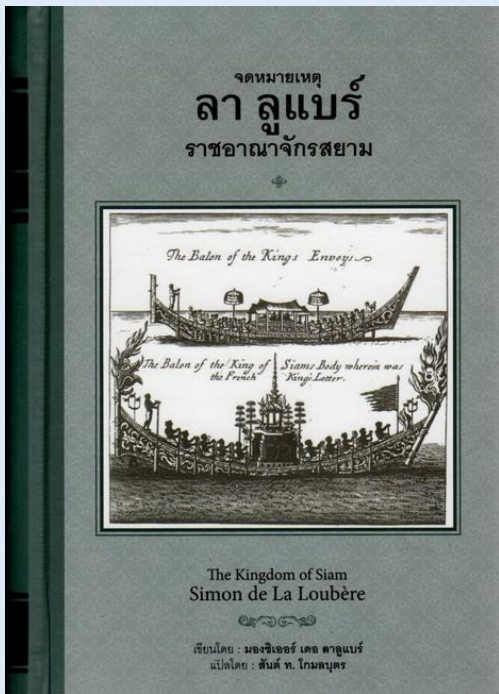
ทองหยิบ

ทองหยอด

ชาวอยุธยา ไม่กินสัตว์ใหญ่

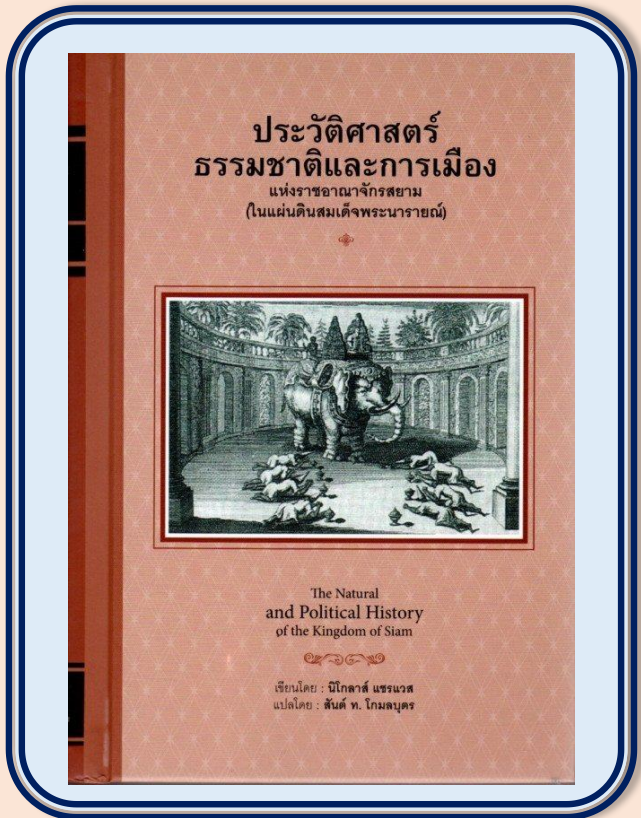

จดหมายเหตุลา ลูแบร์

“เนื้อสัตว์เป็นของกินที่ไม่มีราคาในสยาม
นครหลวงอย่างกรุงศรีอยุธยา
ก็ไม่มีโรงฆ่าสัตว์”

ชาวอยุธยา ไม่กินสัตว์ใหญ่

ที่มาของภาพ : <https://artcreatednew.wordpress.com>

ชาวอยุธยา ไม่กินสัตว์ใหญ่

การล่าสัตว์ของชาวอยุธยาเป็นไปด้วย
วัตถุประสงค์อย่างอื่น ไม่ใช่เพื่อการหาอาหาร
เช่น การล่าคล้องช้างเพื่อนำมาฝึกใช้แรงงาน,
การล่าควาญเพื่อนำเอาเขาและหนังไปขาย
เป็นสินค้าส่งออก

ที่มาของภาพ : <https://www.bloggang.com/mainblog.php?id=indianlilac>

ชาวอยุธยา กินข้าวกับปลา

ชาวอยุธยาไม่นิยมซื้อหา
ของกินจากต่างประเทศ
เพียงเพราะกินข้าวและปลาเป็นหลัก

ปืนไฟ

ผ้า

อัญมณี

ไม้จันทร์ขาว

เครื่องเคลือบ

ยาสูบ

สื่อกลางในการแลกเปลี่ยนสินค้าสมัยอยุธยา

เงินตรา สมัยอยุธยา

หลวงผูกขาดในการผลิต เงินพดด้วงในสมัยนี้
คล้ายเงินพดด้วงในสมัยสุโขทัย ตราที่ประทับส่วนใหญ่
เป็นตราจักรและตราประจำรัชกาล เช่น ครุฑ ช้าง
ราชวัตร พุ่มข้าวบิณฑ์

รายได้ของอยุธยา

การจัดเก็บภาษีอากรในสมัยอยุธยา

จังกอบ

อากร

ส่วย

ฤชา

กิจกรรม “ค้าขายกับอยุธยา”

กิจกรรม“ค้าขายกับอยุธยา”

สินค้านำเข้า

ปืนไฟ ผ้า ไม้จันทร์ขาว
อัญมณี เครื่องเคลือบ ยาสูบ
เครื่องแกะสลัก เหล้า

สินค้าส่งออก

ข้าว พริกไทย ไม้ฝาง
หนังกวาง เขาสัตว์ป่า ไม้กฤษณา
มะพร้าว อ้อย ฝ้าย พืชสมุนไพร

ชั้นปฏิบัติ

สรุปความรู้จากการศึกษาจาก

สื่อ powerpoint : ลักษณะเศรษฐกิจสมัยอยุธยา

ใบงานที่ ๔ เรื่อง : ลักษณะเศรษฐกิจสมัยอยุธยา

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

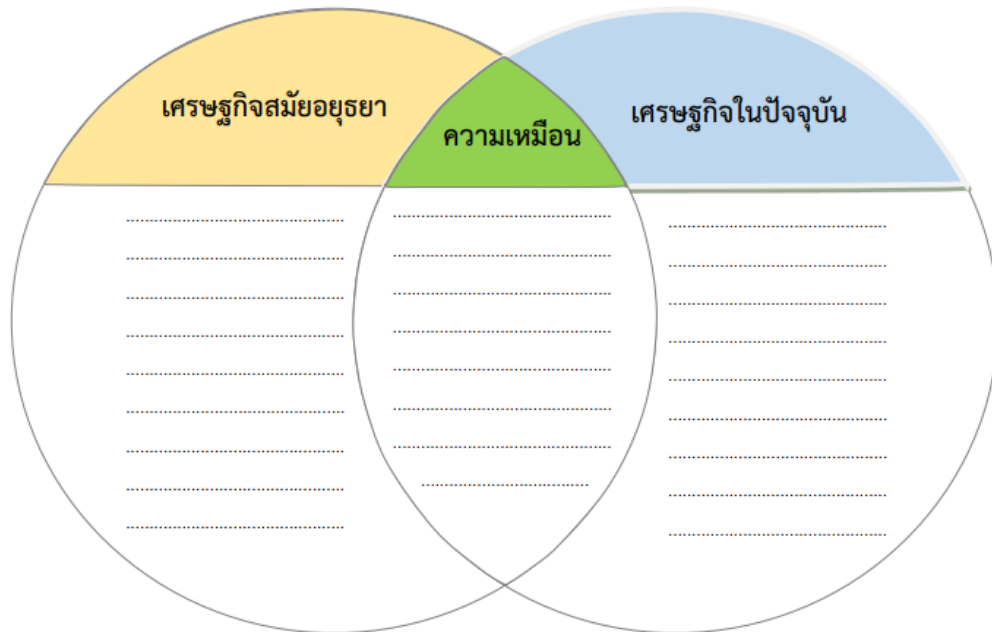
- ๑ นักเรียนศึกษาสื่อ powerpoint เรื่อง : ลักษณะเศรษฐกิจสมัยอยุธยา
- ๒ นักเรียนทำใบงานที่ ๔ เรื่อง : ลักษณะเศรษฐกิจสมัยอยุธยา

คำชี้แจงกิจกรรมครูปลายทาง

- ๑ ครูแจกใบงานให้นักเรียนศึกษา และลงมือทำ
- ๒ ครูอ่านคำสั่งในใบงาน
- ๓ ครูเดินดูและให้ความช่วยเหลือ ตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๔ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจสมัยอยุธยา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจสมัยอยุธยา
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๕๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง
ของเศรษฐกิจในสมัยอยุธยาและเศรษฐกิจในสมัยปัจจุบัน โดยใช้แผนผังกราฟฟิก แล้วสรุป
เป็นความคิดรวบยอด

ใบงานที่ ๔

ลักษณะเศรษฐกิจสมัยอยุธยา

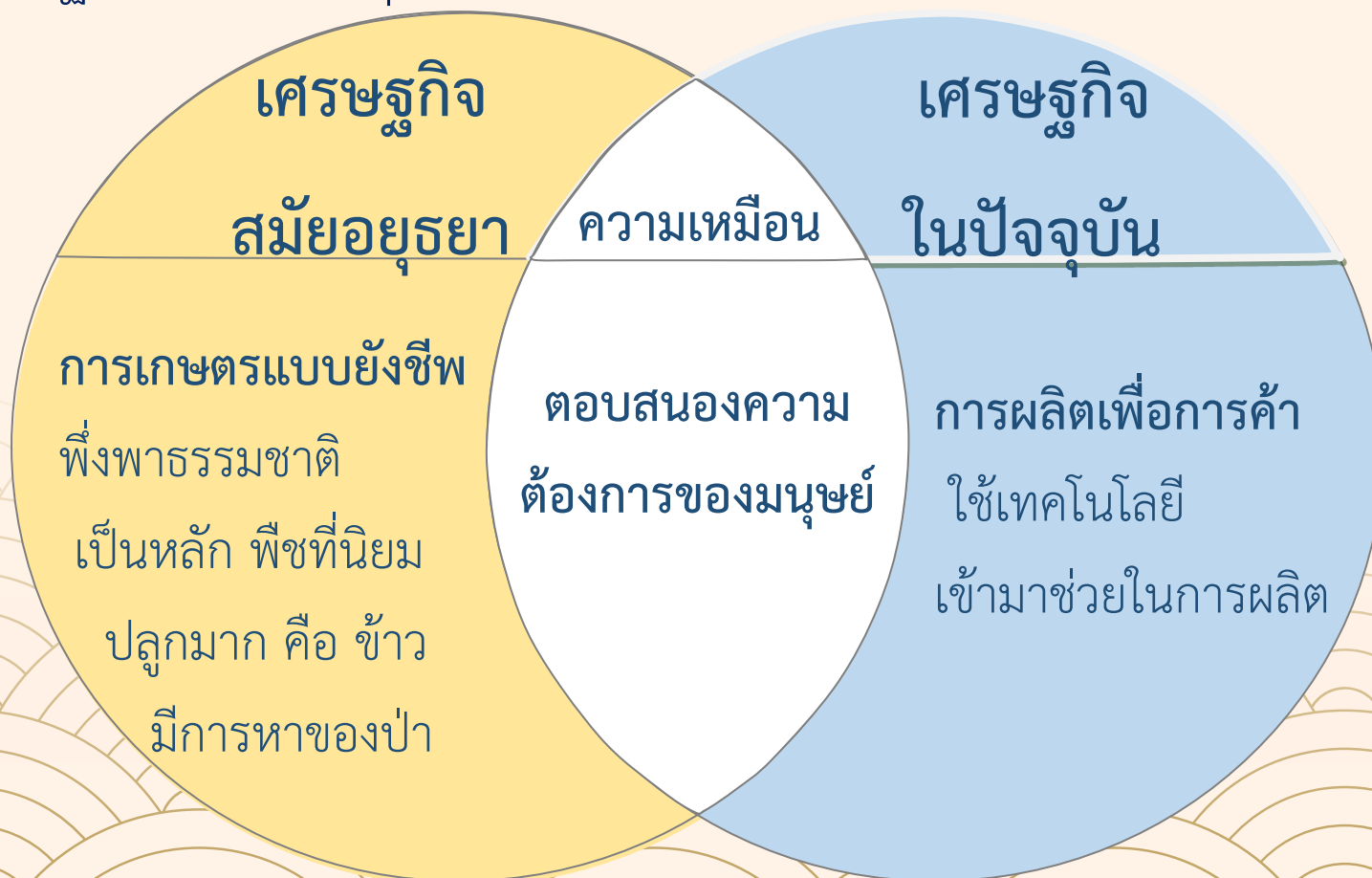
ตอนที่ ๑

เฉลย

ใบงานที่ ๔ ลักษณะเศรษฐกิจสมัยอยุธยา

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของเศรษฐกิจ
ในสมัยอยุธยาและเศรษฐกิจในสมัยปัจจุบัน

เฉลย

ใบงานที่ ๔ ลักษณะเศรษฐกิจสมัยอยุธยา

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนนำเรื่องที่ได้ศึกษามาสรุปในรูปแบบ Graphic Organizers
ดังตารางต่อไปนี้

R (Reflexion) สะท้อนคิด	C (Connect) ความสัมพันธ์ต่อนักเรียน	A (Applied) นำไปปรับใช้

สรุปบทเรียน

ลักษณะเศรษฐกิจสมัยอยุธยา

เศรษฐกิจสมัยอยุธยา

จิ้มก้อง

ลักษณะภูมิประเทศ

เส้นทางการคมนาคม

การเก็บภาษี

บทเรียนครั้งต่อไป

ลักษณะการปกครองสมัยอยุธยา

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่

<https://www.dltv.ac.th>

“เรียนรู้ประวัติศาสตร์ เรียนรู้ความผิดพลาด
เพื่อแก้ไขปัจจุบัน ที่จะส่งผลต่ออนาคต”